

Čeď	Životní forma, habitus	Listy	Květy a květenství	Plody
MAGNOLIOPSIDA - dvouděložné rostliny				
RANUNCULACEAE pryskyřníkovité	většinou vytrvalé, vzácně jednoleté byliny, zřídka dřevnaté liány, s oddenky, hlízkami nebo řepovitě ztlustlými koženy; většina zástupců obsahuje v pletivech jedovaté alkaloidy; domácích je 23 rodů	střídavé nebo jen přízemní, zřídka vstřícné, různého tvaru, jednoduché i složené s čepelí dlaniť laločnatou až dlaniť dílnou, u složených listů 2 - 3 x zpeřenou	květy jednotlivé nebo v hroznovitých květenstvích, většinou pětičetné, květní obaly bývají buď nerozlišené (okvětí - P) nebo rozlišené v kalich - K a korunu - C, případně C je přeměněna v medníky a K je korunovitě zbarven	měchýřek, nažka, vzácně bobule; plody jsou zpravidla v souplodí
PAPAVERACEAE mákovité	jednoleté nebo vytrvalé byliny rozšířené převážně v mírném až studeném pásmu severní polokoule; v pletivech mají článkovité mléčnice a řada z nich má vysoký obsah alkaloidů; domácí je rod <i>Papaver</i> a <i>Chelidonium</i>	střídavé, jednoduché, většinou peřenodílné	květy jednotlivé nebo v hroznech, zpravidla s velkým počtem tyčinek, kalich záhy opadavý (prchavý), korunní lístky živě zbarvené, zpravidla velké	tobolka
FUMARIACEAE zemědymovité	jednoleté nebo vytrvalé a pak často hlíznaté byliny bez mléčnic v pletivech, ale mají dlouhé trubcovité idioblasty vyplněné slizem a olejovitými látkami; čeď blíže příbuzná předchozí; domácí je pouze rod <i>Corydalis</i> a <i>Fumaria</i>	střídavé bez palistů, složené, obvykle 2x zpeřené	květy obvykle v hroznech, na rozdíl od předchozí čeďi souměrné s ostruhou	tobolka nebo nažka, semena rodu <i>Corydalis</i> mají bělavé "masíčko" - potrava mravenců
FAGACEAE bukovité	jednodomé větrosnubné dřeviny, kořeny většiny druhů žijí v symbioze s houbami; domácí 2 rody: <i>Fagus</i> a <i>Quercus</i>	střídavé, s palisty, jednoduché	květy jednopohlavné, drobné, nenápadné; samičí květy mají číšku (kupola), jsou v trojkvětých vidlanech, listence postranních květů srůstají v miskovitý až pohárkovitý útvar - číšku; prašnickové květy tvoří vrcholičnaté svazečky, někdy skládají jehnědy	nažky, které jsou uloženy po 2 (<i>Fagus</i>) nebo jednotlivě (<i>Quercus</i>) v číšce
BETULACEAE břízovité	jednodomé větrosnubné dřeviny (stromy i keře); u nás domácí 2 rody: <i>Betula</i> a <i>Alnus</i>	střídavé, jednoduché, řapíkaté, palisty záhy opadavé; čepele jsou v mládí řasnatě složené	jednopohlavné, ve složených jehnědách nebo šišticích, rozkvétající před rašením listů; květenství se zakládají na podzim a přezimují; samčí jehnědy a květy po 3 za každým podpurným listenem a okvětím; samičí šištice v paždí listenů 2-3 nahé květy.	křídlatá nažka; <i>Betula</i> - rozpadavé jehnědy; <i>Alnus</i> - nerozpadavé dřevnaté šištice
CORYLACEAE lískovité	dřeviny blíže příbuzné předchozí čeďi; u nás domácí 2 rody - <i>Corylus</i> a <i>Carpinus</i>	střídavé, jednoduché, řapíkaté	samčí květy v jednoduchých jehnědách, za každým podpurným listenem je jediný bezobalý květ; samičí květy ve složených svazečcích nebo kláscích, mají zakrnělé okvětí a 3 listence se za plodu mění v létací zařízení	nažka nebo oříšek s křídlatým létacím zařízením; <i>Corylus</i> -pohárkovitý obal kolem oříšku; <i>Carpinus</i> - trojlaločné blanité křídlo
CARYOPHYLLACEAE (SILENACEAE) hvozdíkovité (silenkovité)	jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny, často s uzlinatými lodyhami, vidličnatě větvenými; hojně trsnaté a polštářovité rostliny; domácích 24 rodů	vstřícné, křížmostojné, jednoduché, převážně celokrajné a přisedlé (bez řapíku), často v přízemní růžici	květy nejčastěji ve vidlanových květenstvích; méně často jednotlivé, převážně pětičetné; podčeď ptačincovité má K z volných lístků a C lístky jsou bez nehtu a pakorunky; podčeď hvozdíkovité má K srostlý, C lístky zúžené v nehet, často s pakorunkou	tobolka otevírající se na vrcholu zuby nebo chlopněmi; zřídka bobule

<i>CHENOPODIACEAE</i> merlíkovité	jednoleté i vytrvalé byliny a lodyhami přímými až poléhavými; převládají slanobytné druhy, druhotně se šířící jako ruderalní rostliny na půdách bohatých nitráty; domácích 9 rodů	většinou střídavé, zřídka vstřícné, jednoduché, proměnlivého tvaru, ploché až nitkovitě čárkovité, často zdužnatělé, bez palistů; listy buď lysé nebo kryté chlupy či žlázkami, časté jsou měchýřkovité chlupy (moučný povlak)	květy malé, nenápadné, v klubičkách, tvořících většinou hroznovité klasy nebo lodyhy, jsou oboupohlavné, pětičetné - u odvozených typů dochází k redukci okvětních lístků a tyčinek (někdy až na 1)	nažka obalena vytrvalým okvětím; semena klíčí jen ve tmě
<i>POLYGONACEAE</i> redesnovité	vytrvalé, řidčeji jednoleté byliny s článkovanými, přímými až poléhavými lodyhami; jsou to jednodomé i dvoudomé rostliny; u nás domácích 9 rodů	obvykle střídavé, jednoduché, na spodu řapíku mají blanitý útvar - botku (srostlé palisty), která objímá lodyhu; čepel je celokrajná, zřídka dlanitě laločnatá	nenápadné, drobné, buď jednotlivě v paždí listů nebo v hroznovitých květenstvích; zpravidla květy jsou trojčetné nebo zdánlivě pětičetné, okvětí nejčastěji kalichovité (zelenavé), zřídka korunové	nažka, většinou trojboká; okvětí často vytrvává na plodu
<i>HYPERICACEAE</i> těezalkovité	u nás pouze byliny (vesměs vytrvalé), v subtropích a tropech též dřeviny, mající v pletivech siličné nádržky, jeví se proti světlu jako prosvítavé tečky; lodyhy obvykle přímé, oblé až křídlatě hranaté; domácí je jen rod <i>Hypericum</i>	vstřícné, řidčeji přeslenité, bez palistů, jednoduché, obvykle přisedlé	květy obvykle ve vrcholcích na konci lodyhy, na kališních i korunních lístcích bývají tmavé, často stopkaté žlásky; tyčinky jsou ve 3 svazečcích (trojbratré tyčinky)	trojpouzdrá tobolka, zřídka bobule; opylování hmyzem
<i>VIOLACEAE</i> violkovité	u nás pouze byliny, obvykle vytrvalé, zřídka jednoleté; domácí pouze rod <i>Viola</i>	střídavé nebo jen v přízemní růžici, jednoduché, dlouze řapíkaté, s čepelí srdčitou, vejčitou až ledvinovitou a s výraznými palisty	květy jednotlivě v úžlabí listů na dlouhých stopkách se 2 listenci, většinou nící s vytrvalým kalichem, kališní lístky naspodu s přívěsky, dolní C lístek větší, květy mají ostruhu	trojpouzdrá tobolka, semena s "masíčkem"
<i>CUCURBITACEAE</i> tykvovité	obvykle popínavé rostliny s úponkami; domácí v tropech; u nás není domácí žádný druh, ale řada zástupců se pěstuje jako užitkové rostliny (okurka, meloun, tykev)	střídavé, bez palistů, čepel nejčastěji mělce dlanitě laločnatá	květy jednotlivě v úžlabí listů nebo v chudých vrcholičnatých květenstvích v úžlabí listů; většinou jednopohlavné, jednodomé i dvoudomé	bobule často značných rozměrů
<i>BRASSICACEAE</i> (<i>CRUCIFERAE</i>) brukvovité (křáždáté)	jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny, často kryté trichomy - důležitý systematický znak!!!!!! mnoho kulturních plevelů; domácích 37 rodů	střídavé, bez palistů, rozmanitého tvaru (jednoduché i složené), často v přízemní růžici	květy v hroznech rozkvétající postupně od báze k vrcholu, bisymetrické, tyčinky čtyřmocné	šešule (<i>Sinapsis</i>) šešulka (<i>Lunaria</i>) struk (<i>Raphanus</i>) nažka vzácně
<i>CRASSULACEAE</i> tlusticovité	jednoleté - vytrvalé, xerofilní; dvojitý typ vzrůstový: krátké lodyhy přímé nebo prodloužené štíhlé, často polehavé nebo vystoupané; domácích 21 druhů	střídavé nebo vstřícné, zř. přeslenech, masité až dužnaté, bezpalisté, jednoduché	květenství vrcholičnaté, květy 5- nebo 4- (i více) četné, oboupohlavní i jednopohlavní, květní lůžko rozšířené v miskovitou šešuli	měchýřky
<i>SAXIFRAGACEAE</i> lomikamenovité	vytrvalé zřídka jednoleté, domácích 33 druhů	střídavé, řidčeji vstřícné, jednoduché řidč. dělené, bezpalisté	květy ve vrcholičnatých nebo hroznovitých květenstvích, květy 4-5četné	tobolky
<i>SALICACEAE</i> vrbovité	dvoudomé dřeviny, stromy i keře; u nás domácí pouze rod <i>Salix Populus</i>	střídavé, s palisty, jednoduché	druhotně jednopohlavné květy jsou v jehnědách; květy nahé, bez okvětí, vyrůstají v paždí listenů	pouzdrosečná tobolka; semena drobná, opatřená chmýrem mají krátkou dobu klíčivosti

<i>ERICACEAE</i> vřesovcovité	vesměs drobné keře až polokeře, rostoucí většinou na chudých, kyselých půdách, často též na rašelinách; mnohé z nich rostou pospolitě a vytvářejí charakteristická společenstva; u nás domácích 6-7 rodů	střídavé, vstřícné nebo přeslenité, jednoduché, s čepelí často šupinovitou nebo čárkovitou; pokud je čepel plochá a široká jsou listy kožovité; obvykle jsou listy vytrvalé	květy buď jednotlivé v úžlabí listů nebo skládají hroznovitá květenství	tobolka nebo peckovice
<i>VACCINIACEAE</i> borůvkovité	polokeře a drobné keře, rostoucí na podobných stanovištích jako druhy předchozí čeledi; většina zástupců, stejně jako u předchozí čeledi, žije v symbióze s houbami (<i>Phoma</i>); domácí rody 2, někdy je vyčleňován rod <i>Oxycoccus</i>	střídavé, jednoduché, bez palistů, opadavé nebo přezimující	od předchozí čeledi se liší <u>spodním semeníkem</u> ; C je baňkovitá, kulovitá nebo zvonkovitá; prašníky mají růžkovité výrůstky	bobule
<i>PRIMULACEAE</i> prvosenkovité	převážně vytrvalé, vzácně jednoleté byliny s oddenky, zřídka s hlízkami; domácích je 13 rodů	v přízemní růžici nebo střídavé, vstřícné i přeslenité, zpravidla jednoduché, zřídka zpeřené	květy jednotlivé nebo v hroznovitých květenstvích; u některých druhů květní dimorfismus podmíněný heterostylií - různocnělností	tobolka otevírající se na vrcholu zuby nebo víčkem
<i>MALVACEAE</i> slézovité	převážně tropické byliny, které mají v pletivech idioblasty se slizovitými látkami; charakteristické jsou hvězdkovité a svazečkovité trichomy; řada druhů patří mezi léčivé rostliny; u nás jsou domácí 3 rody	střídavé, s palisty, jednoduché, čepel nejčastěji dlaniť laločnatá	jednotlivé v úžlabí listů nebo ve vrcholičnatých květenstvích, na bázi často s 3-5 četným kalíškem; tyčinky srůstají nitkami v trubku	plod je poltivý
<i>EUPHORBIACEAE</i> pryšcovité	u nás převážně vytrvalé, méně často jednoleté byliny; v pletivech mívají nečlánkované mléčnice; rostliny jsou buď jednodomé nebo dvoudomé; převážná většina zástupců je v tropech; u nás domácí 2 rody: <i>Euphorbia</i> a <i>Mercurialis</i>	nejčastěji střídavé, převážně jednoduché, často s palisty	květy většinou ve vrcholičnatých květenstvích, jednopohlavné, často nahé nebo s potlačenou korunou a volnolupenným kalichem	tobolka radiálně poltivá v jednosmenné plůdky; semena mají "masíčko" a jsou šířena mravenci
<i>GROSSULARIACEAE</i> (<i>RIBESACEAE</i>) srstkovité (meruzalkovité)	většinou středně vysoké keře, některé význačně trnité; řada druhů se pěstuje pro plody; domácí jsou rody <i>Grossularia</i> a <i>Ribes</i>	střídavé, jednoduché, bez palistů nebo s palisty, obvykle dlaniť laločnaté	květy v hroznovitých květenstvích nebo jednotlivé či ve svazečcích v úžlabí listů; většinou pětičetné s vyvinutou češulí	bobule
<i>ROSACEAE</i> růžovité	vytrvalé, zřídka jednoleté a dvouleté byliny, polokeře, keře a stromy; řada ovocných a okrasných dřevin a zahradních plodin; též lesní druhy; domácích 27 rodů	střídavé, jednoduché nebo složené s párovými palisty, které jen zřídka chybějí	květy většinou v hroznovitých květenstvích, zřídka jednotlivé, oboupohlavné, vzácně jednopohlavné, převážně pětičetné, výjimečně čtyřčetné; dolní části K, C a A často srůstají v češuli, C někdy chybí, semeník svrchní nebo spodní	měchýřky (<i>Aruncus</i>); peckovice (<i>Cersus</i>); souplodí peckovic (<i>Rubus</i>); nažky (<i>Potentilla</i>); malvice (<i>Malus</i> , <i>Pyrus</i>); nepravý plod (<i>Fragaria</i>) - zdužnatělé lůžko na povrchu s nažkami

<i>FABACEAE</i> (<i>PAPILIONACEAE</i>) (<i>VICIACEAE</i>) bobovité motýlokvěté vikvovité	vytrvalé, méně často jednoleté byliny, polokeře, keře a stromy; na kořenech mají hlízky se symbiozními nitrogenními bakteriemi; mnohé druhy mají ovjívivé lodyhy; nejsou zastoupeny vodní rostliny; užitkové rostliny - luštěniny, píceiny; domácích 23 rodů	střídavé, nejčastěji zpeřené nebo dlanitě složené, zřídka jednoduché, palistnaté, u některých druhů jsou palisty přeměněny v trny nebo zveličené; u sudozpeřených bývá koncový lístek přeměněn v úponku nebo hrot	květy obvykle v hroznovitých květenstvích (hrozny, okolíky, strbouly, hlávky, klasy), které vyrůstají v úžlabí listů, zřídka na vrcholu lodyhy; horní C lístek je pavéza, 2 postranní tvoří křídla, 2 spodní srostlé člunek; tyčinky jedno- nebo dvoubratré	lusk jedno- nebo mnohosemenný, zpravidla pukající 2 chlopněmi, řidčeji poltivý struk (<i>Coronilla</i>)
<i>ONAGRACEAE</i> (<i>OENOTHERACEAE</i>) pupalkovité	domácí zástupci jsou výhradně byliny, převážně vytrvalé; čeleď má centrum rozšíření v Sev. Americe; domácí 3 rody	střídavé i vstříčné, jednoduché, celistvé	květy v hroznech, řidčeji jednotlivě, většinou pravidelné,	tobolka, vzácně nažka; semena mají často chmýr
<i>GERANIACEAE</i> kakostovité	u nás pouze byliny, jednoleté i vytrvalé, s větvenými, obvykle chlupatými nebo žláznatými lodyhami, které jsou v uzlinách ztlustlé; domácí 2 rody: <i>Geranium</i> a <i>Erodium</i>	vstříčné nebo střídavé, jednoduché, řidčeji složené, alespoň spodní dlouze řapíkaté, s čepelí nejčastěji dlanitě laločnatou až dlanitě dílnou, příp. zpeřenou; listy mají palisty	květy obvykle po 2, zřídka jednotlivě, na dlouhých úžlabních vidličnatých stopkách; C je nejčastěji fialová nebo červená, zřídka modrá, obvykle s tmavšími žilkami	zobanitý poltivý plod se v době zralosti roztrhává v 5 jednosemenných dílů s dlouhou hygroskopickou osinou
<i>APIACEAE</i> (<i>UMBELLIFERAE</i>) (<i>DAUCACEAE</i>) miříkovité (okoličnaté) (mrkvovité)	vytrvalé nebo dvouleté, zřídka jednoleté byliny se silnými kořeny, oddenky, hypokotylními hlízkami nebo bulvami, s dutými článkovatými, často žebernatými lodyhami, s hojnými siličnými kanálky; řada pěstovaných druhů; domácích 47 rodů	střídavé, většinou složené a mnohonásobně zpeřené v úkrojky, zřídka listy jednoduché; listy často přisedají ke stonku širokou pochvou; některé druhy mají různolistost	květy nejčastěji ve složených okolících z okolíčků, zřídka ve strboulech nebo jednoduchých okolících; v květenstvích jsou zpravidla listeny tvořící obal a listence obalíčky, někdy zakrnělé či zveličelé, okrajové květy často paprskující; K obvykle zakrnělý	poltivá dvounažka, často žebernatá až křídlatá, někdy na vrcholu prodloužená v zobánek; u některých druhů na povrchu s ostny nebo háčky (zoochorie)
<i>OLEACEAE</i> olivovníkovité	vesměš dřeviny, zřídka byliny, obsahují četné silice a glykosidy, chybí jim alkaloidy; domácí 2 rody: <i>Ligustrum</i> a <i>Fraxinus</i>	většinou vstříčné, jednoduché nebo složené	květy většinou oboupohlavné, čtyřčetné, zřídka pětičetné, s vyvinutými obaly, někdy květy nahé	tobolka (<i>Syringa</i>) bobule (<i>Ligustrum</i>) peckovice (<i>Olea</i>) křídlatá nažka (<i>Fraxinus</i>)
<i>CAPRIFOLIACEAE</i> (<i>LONICERACEAE</i>) zimolezovité	většinou dřeviny, zřídka vytrvalé byliny; u nás domácí 4 rody	většinou vstříčné a jednoduché, zřídka složené	nejčastěji ve vrcholičnatých květenstvích, vrcholíčkách, někdy redukované na dvoukvěté vrcholíky; květy jsou pravidelné nebo souměrné; tyčinky srůstají s korunní trubkou	bobule (<i>Lonicera</i> , <i>Symphoricarum</i>) zřídka peckovice (<i>Sambucus</i>) nebo tobolka
<i>GENTIANACEAE</i> hořcovité	vytrvalé, ale též dvouleté i jednoleté lysé byliny, které obsahují v pletivech hořké glykosidy a alkaloid gentianin; u nás domácích 7 rodů	vstříčné, jednoduché, celokrajné, bez palistů	květy jednotlivé nebo v úžlabinách a vrcholových vrcholičnatých květenstvích, většinou pětičetné; korina kolovitá, nálevkovitá, řepicovitá až zvonkovitá, uvnitř koruny bývají dřípené výrůstky (pakorunka)	tobolka pukající dvěma chlopněmi, semena četná, drobná
<i>BORAGINACEAE</i> (<i>ASPERIFOLIACEAE</i>) brutnákovité (drsnolisté)	vytrvalé, méně často jednoleté byliny, na povrchu chlupaté až štětinaté; rostou hlavně v mírném pásu; u nás domácích 16 rodů	střídavé, jednoduché, většinou celokrajné, někdy po lodyze sbíhavé (křídlatá lodyha), bez palistů	květy ve vrcholičnatých květenstvích, nejčastěji ve dvouvijanech, zřídka jednotlivě; C kolovitá, trubkovitá nebo nálevkovitá;	4 tvrdky s velmi tvrdým oplodím, s ostny, háčky, výrůstky nebo hladké

RUBIACEAE mořenovitě	u nás převážně vytrvalé, méně jednoleté byliny; v tropech, kde je centrum rozšíření to jsou většinou dřeviny a liány; obsahují alkaloidy, glykosidy; domácí jsou 4 rody	vstřícné, křížmostojné, jednoduché, celokrajné, opatřené palisty, někdy jsou palisty pomnožené velikostí a tvarem podobné listům, takže vzniká dojem přeslenu listů	květy ve vrcholičnatých květenstvích, čtyřčetné nebo pětičetné; koruna kolovitá nebo řepíkovitá, tyčinky srůstají s korunní trubkou	dvounažky (naše druhy); peckovice (tropy)
SOLANACEAE lilkovitě	u nás jednoleté a vytrvalé byliny, v tropech i dřeviny; vytrvalé byliny někdy s oddenkovými hlízkami; řada druhů obsahuje prudce jedovaté alkaloidy; u nás domácích 6 rodů	střídavé, v květenství někdy vstřícné, jednoduché nebo složené, bez palistů	květy ve vrcholičnatých květenstvích nebo jednotlivé; K za plodu vytrvalý, někdy zvětšující, C je trubkovitá, nálevkovitá až kolovitá	bobule (<i>Atropa, Solanum</i>) tobolka (<i>Datura, Hyoscyamus</i>)
SCROPHULARIACEAE krtičníkovitě	vesměs byliny, vytrvalé, dvouleté i jednoleté, některé druhy jsou poloparazitické; domácích 19 rodů	střídavé nebo vstřícné, zřídka přeslenité, zpravidla jednoduché, bez palistů; někdy vedle lodyžních listů též listy v přízemní růžici	květy v hroznovitých nebo vrcholičnatých květenstvích, vzácně jednotlivé; C je obvykle dvoučlenná, u většiny zástupců je počet tyčinek z původních 5 redukován na 4, případně až na 2	tobolka
CAMPANULACEAE zvonkovitě	vytrvalé, dvouleté i jednoleté byliny s článkovanými mléčnicemi; místo škrobu mají inulin; domácích 5 rodů	střídavé, méně často vstřícné, nejčastěji jednoduché, bez palistů	květy nejčastěji v hroznovitých květenstvích (hrozen, strboul, svazeček, úbor), zřídka jednotlivé; C nejčastěji modrá, zvonkovitá, ale také trubkovitá nebo kolovitá	tobolka s vytrvalým kalichem, otvírajícím se otvory
ASTERACEAE (COMPOSITAE) hvězdnicovitě (složnokvětě)	vytrvalé, dvouleté i jednoleté byliny, zřídka polokeře; místo škrobu mají inulin; velmi hojné jsou typy suchomilné, stepní a pustinné, bažinné a vysokohorské, vzácně jsou typy vodní; některé druhy mají mléčnice; lysé až plstnaté rostliny, často se	střídavé, vzácně vstřícné nebo v přeslenech, případně listy pouze v přízemní růžici; u některých druhů jsou dva typy listů, na jarních lodyhách tvoří šupinovitě listy a později v přízemní růžici listy řapíkaté s čepelí; listy bez palistů; některé druhy	květy drobné, seskupené do hroznovitého květenství tzv. úboru; úboty jsou buď jednotlivé nebo skládají rozmanitá květenství; jednotlivé květy úboru vyrůstají na rozšířeném stonku (květní lůžko), dolní část úboru je kryta zákrovem; zákrov je tvořen	nažka; na vrcholu někdy protažená v zobánek, nesoucí často chmýr - kalich se za plodu přeměňuje v létací aparát
	žláznatými chlupy; druhově nejbohatší čeleď u nás; domácích 72 rodů	vytváří listová ouška, která někdy sbíhají po lodyze	bylinnými, suchomázdřivými příp. trnitými listeny; jednotlivé květy vyrůstají na lůžku často v paždí listenců - plevek; K květů je nejčastěji přeměněn v chmýr, C je buď trubkovitá, pravidelná nebo dlouze jazykovitá souměrná; květy jsou nejčastěji	
			obouhlahvé, řidčeji jednopohlavné, někdy jalové; obvodové květy úboru (paprsek) mají C souměrnou, jazykovitou, prostřední květy (terč) mají C pravidelnou, trubkovitou; u řady druhů je celý úbor buď jen jazykovitý nebo trubkovitý	

<i>LAMIACEAE</i> (<i>LABIATAE</i>) hluchavkovité (pyskaté)	jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny i polokeře, s lodyhami většinou čtyřhrannými až čtyřkřídlými; rostliny se značným obsahem éterických olejů -kořenů, léčivky; domácích 23 rodů	vstřícné, křížmostojné, zřídka v přeslenech, zpravidle jednoduché, zubaté, pilovité, vroubkované, řidčeji celokrajné, výjimečně dlanitě složené, často hustě chlupaté, huňaté až plstnaté	květy nejčastěji ve vrcholičnatých lichopřeslenech v paždí listů nebo listenů; K vytrvalý, obvykle trubkovitý nebo zvonkovitý, často dvoupyský; C dvoupyská, někdy je horní pysk zakrnělý; tyčinky dvoumocné; listeny bývají nápadně zbarvené	4 tvrdky ve vytrvalém kalichu

LILIOPSIDA - jednoděložné rostliny

<i>LILIACEAE</i> liliovité	vytrvalé byliny s podzemními oddenky, hlízkami nebo cibulemi; četné druhy obsahují účinné alkaloidy a některé i glykosidy	střídavé, zřídka vstřícné nebo v přeslenech, často jen listy přízemní; nejčastěji jsou čárkovité s rovnoběžnou žilnatinou nebo eliptické se souběžnou žilnatinou, obvykle celokrajné	květy jednotlivé nebo v hroznovitých květenstvích, trojčetné, mají vytvořeno okvětí (perigon - P); některé jsou čtyřčetné některé dvoučetné	většinou tobolka, méně často bobule (<i>Convallaria</i> , <i>Paris</i> , <i>Polygonatum</i>)
<i>AMARYLLIDACEAE</i> amarylkovité	vytrvalé cibulnaté rostliny, některé druhy mají oddenky; většinou se vyskytují subtropích a tropech, přeládají stepní druhy; u nás domácí 2 rody: <i>Leucojum</i> a <i>Galanthus</i>	vesměs přizemní, úzké, čárkovité až páskovité	květy jednotlivé nebo v květenstvích, okvětí buď volné nebo srostlé, u některých druhů je pakorunka; od čeledi <i>Liliaceae</i> se liší spodním semeníkem	pouzdrosečná tobolka nebo bobule
<i>IRIDACEAE</i> kosatcovité	vytrvalé byliny s oddenky, nebo bazálními hlízkami; lodyhy jsou přímé a zpravidla nevětvené; u nás domácí 3 rody: <i>Crocus</i> , <i>Gladiolus</i> a <i>Iris</i>	na lodyze střídavé a dvouřadé, nebo jen přízemní, čárkovité až čárkovitě kopinaté nebo mečovité	květy jednotlivé nebo v chudých vrcholičnatých květenstvích; okvětní lístky jsou na bázi srostlé v trubku, čnělny (3) bývají často lupenitě nebo nálevkovitě zvětšené	tobolka
<i>ORCHIDACEAE</i> vstavačovité	vytrvalé byliny s oddenky nebo kořenovými hlízkami; lodyha jednoduchá, nevětvená, některé druhy nezelené (saprofytické i parazitické); těžiště výskytu ve vlhkých tropech a subtropích, tam nejčastěji jako epifyt, též liány; častá mykorrhiza	střídavé, zřídka vstřícné, jednoduché a celokrajné, na bazi často objímavé; u některých druhů jsou listy zakrnělé v nezelené šupiny	květy jednotlivé nebo v koncových klasech v úžlabí listenů na dlouhých (stopkám podobných) spodních semenících; květy se v mládí otáčejí o 180°, okvětí pestře zbarvené, prostřední vnitřní okvětní lístek zvětšený v nápadný pysk, někdy s ostruhou	jednoupouzdřá tobolka s velkým počtem drobných lehkých semen
<i>JUNCACEAE</i> sítinovitě	většinou vytrvalé byliny podobné trvám; druhy trsnaté nebo s plazivými oddenky; u nás domácí 2 rody: <i>Juncus</i> a <i>Luzula</i>	střídavé, ploché, žlábkovité s dlouhými bílými chlupy, podobné listům trav; u některých druhů jsou listy oblé, šídlovité, vyplněné aerenchymem	květenstvím jednoduchý nebo složený kružel, zřídka klas nebo strboul; květy trojčetné, podepření blanitými listenci, odvozené od liliovitých (stejný květní vzorec); okvětí je kalichovité nenápadně zbarvené (hnědavě, zelenavě)	tobolka; semena mají "masíčko"

<i>CYPERACEAE</i> šáchorovité	většinou vytrvalé rostliny trávovitého vzhledu, zpravidla s trojbokými, přímými, plnými, nečláňovanými lodyhami, vyplněnými dřevím (aerenchym); trsnaté nebo s plazivými oddenky; domácích 20 rodů	střídavé, čárkovité, s uzvřenou pochvou, bez jazýčku, celokrajné	nenápadné, anemofilní, jednopohlavné méně oboupohlavné, s okvětím buď velmi redukovaným nebo úplně potlačeným; květy jsou sestavené v klásky, které skládají klasy, hrozny nebo kružele; nejdůležitější jsou rody <i>Vigna</i> s květy jednodomými a oboupohlavnými,	nažka, trojboká až vejčitá, obalená srostlým listencem (mošnička), která bývá zakončena krátkým nebo prodlouženým 2zubým zobánkem
			a rod <i>Carex</i> s květy jednodomými a jednopohlavnými, kdy na vrcholu květenství jsou štíhlejší samčí klásky, v dolní části květenství tlustší samičí;	
<i>POACEAE</i> (<i>GRAMINEAE</i>) lipnicovité (trávovité)	jednoleté, dvouleté až vytrvalé rostliny, trsnaté nebo s plazivými oddenky; lodyhy duté, kolénkaté (stébla); větrosrubné rostliny; domácích 64 rodů; zavlečené důležité obilniny	střídavé, čárkovité bez řapíku, objímající stéblo s pochvou; mezi listovou čepelí a pochvou bývá jazýček a po straně často ouška	květy zpravidla oboupohlavné, zřídka jednopohlavné a jednodomé, s velmi redukovanými květními obaly, A s dlouhými nitkami a vrtivými prašníky; květy skládají dvouřadé klásky (jedno-, dvou- i vícekvěté), na spodu často se 2 plevami; klásky skládají	obilka buď nahá nebo okoralá (semeník srostlý s pluchou a pluškou - ječmen)
			květenství (klasy, hrozny, laty); okvětí (P) je redukováno na 1 plušku a 2 pleny; plucha je přeměněný listen často s dlouhou osinou a v jejím paždí sedí redukovaný květ	